

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Baánné dr. Danika Klára ügyvéd által képviselt szám székhelyű felperesnek a dr. Jakab Zoltán ügyvéd által képviselt szám székhelyű alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Somogy Megyei Bíróságon 2.G.40.162/2008. szám alatt folyt, és a Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.346/2009/5. számú ítéletével befejezett perében az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperes részére 150.000 (Egyszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 635.616 (Hatszázharmincötezer-hatszáztizenhat) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes az alperessel 2006. július 14-én kötött vállalkozási szerződéssel az alperes telephelyén a gyártócsarnokok technológiai léghéltívása és a kezeletlen technológiai léghéltívás kiépítésére vállalkozott bruttó 33.984.000 forint vállalkozói díjért. A szerződés az alábbi határidőket tartalmazta: a munkaterület átadásának időpontja 2006. július 17-e, az utánégető bekötése az üzembe helyezéshez 2 db sorra a nyugati csarnokban 2006. augusztus 15., 3 db sorra a keleti csarnokban 2006. szeptember 15., míg a teljes befejezés 2006. szeptember 28. A felperes a határidők be nem tartása esetére napi 100.000 forint kötbér fizetésére vállalt kötelezettséget azzal, hogy a kötbér összegét, az alperes mint megrendelő a vállalkozói számlák összegéből levonhatja.

A munkaterület átadása 2006. július 17-én megtörtént. A felperes a munkavégzést 2006. július 27-én kezdte meg. A felek a 2006. október 10-én kelt jegyzőkönyvben rögzítették, hogy a felperes a tárgyi

rendszer üzembe helyezte nyitott csővégekkel, tekintettel arra, hogy a technológiai bekötések a folyamatos üzem miatt még nem voltak elvégezhetők. A jegyzőkönyv tartalma szerint a szerelési munkák a gépek bekötésének kivételével elkészültek, a felperes a munkaterületről levonul, és értesítést kér a bekötések elvégzésének időpontjáról. A V. sor rákötése 2006. október 20-án történt meg. A 2006. október 24-én végzett mérések szerint a mért értékek a névleges és egyeztetett értéktől eltértek, a berendezés nem volt képes folyamatosan üzemelni, az automata letiltott. Az alperes a felperes javaslatára a kürtőket a szabadba vezette ki a probléma megoldása érdekében. A felperes 2006. október 16-án 13.593.600 forint vállalkozói díjról kiállított számlájából az alperes 2007. január 3-án csupán 3.000.000 forintot fizetett meg.

Az alperes 2006. december 5-én írásban jelezte, hogy az elszívó rendszer végső üzembe helyezésére 2006. december hó 11. és 28. napja között kerülhet sor. A felperes 2006. december 18-án a munkát készre jelentette, átadás-átvételi eljárás lefolytatására, illetve próbaüzemre azonban nem került sor. A felperes eredménytelenül hívta fel az alperest a számlája teljes kiegyenlítésére.

A felperes keresetében 10.593.600 forint vállalkozói díj és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki a kereset elutasítását kérte. A kereset összegszerűségét nem vitatta, azonban a kereset erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő késedelmi kötbér és hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése iránti igényre hivatkozva.

A bíróság jogerős ítéletében 10.593.600 forint, továbbá 85.374 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest a felperes részére, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes részéről a teljesítés átadás-átvételi eljárás és próbaüzem hiányában a tényleges birtokba, használatba vétellel, üzembe helyezéssel 2006. december 18-án 81 nap késedelemmel megtörtént. A bíróság a közbenső 2006. augusztus 15. és szeptember 15. határidő tekintetében - Cs. G., D. L. és H. I. tanúk vallomása alapján - azt állapította meg, hogy a felek a szerződéses határidőkre vonatkozó részt módosították, a közbenső határidők számonkérésétől eltekintettek, a véghatáridőn azonban nem változtattak. A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a felperes felelőssége a 81 nap késedelem vonatkozásában nem állapítható meg, így kötbérfizetési kötelezettség a felperest nem terheli.

A bíróság ítélethozatala alapjául elfogadta Gy. T. szakértő aggálytalannak ítélt szakértői véleményét, ezért az új szakértő kirendelésére irányuló alperesi bizonyítási indítványt

elutasította. A bíróság alaptalannak találta az alperes által érvényesített kártérítési igényt is.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését - tartalma szerint - a felperes keresetének elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 182. § (3) bekezdését és a Pp. 206. § (1) bekezdését.

Érvelése értelmében megalapozatlanul jutott a bíróság arra a következtetésre, hogy a vállalkozási szerződésben meghatározott részhatáridők tekintetében a szerződést módosították, és a részhatáridők elmulasztása következményeinek számonkérésétől eltekintettek. Szerinte a szerződés teljesítésével kapcsolatban csak a vállalkozási szerződést aláíró V. J. és B. J. ügyvezetők voltak jogosultak eljárni, míg D. L. felperesi, illetve Cs. G. alperesi alkalmazottak a szerződést nem módosíthatták, így tanúvallomásuk figyelembevételével tévesen állapította meg a bíróság a tényállást.

Sérelmezte, hogy a bíróság aggálytalannak ítélte Gy. T. szakvéleményét és azt az ítélezése alapjául elfogadta. Kifogásolta, hogy a bíróság többszöri bizonyítási indítványa ellenére nem rendelt ki új szakértőt. Szerinte a szakvélemény ellentmondásai, hiányosságai az eljárás során nem tisztázódtak. Részletezte, hogy a szakértő mely megállapításait vitatja. Sérelmezte, hogy a porta naplójával szemben az építési napló adatait fogadta el a bíróság a tényállás megállapítása során. Állította, hogy az építési napló nem volt a helyszínen, és kiemelte, hogy az építési naplóban kizárólag a felperes bejegyzései szerepeltek.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A felek által 2006. július 14-én kötött szerződés előkészítését a csatolt levelek alapján az alperes részéről H. I., mint műszaki igazgató, illetve, mint fejlesztési vezető végezte. H. I. levelezett a felperessel, ő kért árajánlatokat, illetve nyilatkozott a felperesi árajánlatokra, és a szerződésben a kivitelezés felelős műszaki irányítójaként is feltüntetésre került, míg a felperes részéről D. L. volt a műszaki irányító. Az alperesi oldalon Cs. G. H. I.-tól vette át a munka irányítását. Az eljárás

során nem merültek fel arra utaló adatok, hogy a felperes részéről D. L., míg az alperes részéről H. I., illetve Cs. G. képviseleti jogának korlátozására került volna sor a szerződés teljesítésével kapcsolatban, ezért alaptalanul sérelmezte az alperes a felülvizsgálati kérelmében ezen személyeknek a tanúvallomása alapján annak megállapítását, hogy a felek a részhatáridők számonkérésétől eltekintettek. A tanuk egyezően adták elő, hogy a véghatáridő betartása volt a fontos.

Alaptalanul kifogásolta az alperes a felülvizsgálati kérelmében Gy. T. szakértő szakértői véleményének elfogadását is.

Az alperes észrevételeire a szakértő a I. és II. sorszámú kiegészítő szakértői véleményében nyilatkozott, majd a 2009. november 11-én tartott tárgyaláson a 41. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan a bíróság és a felek által feltett kérdésekre válaszolt, szakértői véleményét fenntartotta. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy Gy. T. kiegészített szakértői véleménye nem hiányos, nem homályos, sem önmagával, sem más szakértői véleménnyel, sem a bizonyított tényekkel nem áll ellentétben, és annak helyességéhez kétség sem fér, ezért a bíróság jogszabálysértés nélkül fogadta el ítélethozatala alapjául, és mellőzte új szakértő kirendelését, mivel annak a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn.

Cs. G. - az alperes dolgozója - a 9. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt előadása szerint nem kifogásolta, hogy a teljesítési határidőt elmulasztotta a felperes, és építési naplót sem kért a felperestől. Alaptalanul sérelmezte az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a bíróság - a megfelelő aláírásokkal nem igazolt - porta naplójába történt bejegyzésekkel szemben, az egyéb bizonyítékokkal is alátámasztott építési naplóban foglaltakat tekintette irányadónak a tényállás megállapítása során. Az alperes kötbérigényéről a felperest csak a 2007. március 13-án kelt levelében értesítette. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az alperes 2006. december 5-én kelt levele igazolta, hogy az alperes adta meg a gyártó sorok bekötésének ütemezését, és hogy az utánégető üzembe helyezését megelőzően teljes körű üzembe helyezésről nem is lehetett szó, így ezt megelőzően gyakorlatilag a felperes késedelme fel sem merülhetett.

A bírói gyakorlat értelmében a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértéséről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének mérlegelése során az említett hibáktól mentesen, és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást, és jutott arra a következtetésre, hogy a felperes bizonyította a keresete jogalapját, és az őt megillető vállalkozói díj összegét, és kimentette magát a kötbérfizetési kötelezettség alól.

A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése alapján, az aggálytalan szakértői véleményben írtakra is figyelemmel jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy az alperes alaptalan beszámítási kifogást terjesztett elő a felperesi igénnyel szemben, ezért jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest a felperes részére a vállalkozói díj és járulékai megfizetésére. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte az alperest a felperes javára a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, míg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése folytán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2010. december 02.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró